«فصل دوم»

نکات ادبی، زبانی و لغات درس چهارم: «سفر شکفتن»

۴
درس چهارم

سَفَر شکفتن

حکیمی گفته است: «افسوس که جوان نمی داند و پیر نمی تواند.»

در میان سخنان و پندهای بزرگ‌ترها، این عبارت زیاد به‌کار می‌رود:

«ای کاش وقتی جوان بودیم، کسی به ما می‌گفت، چه‌کار کنیم تا در آینده وضع بهتری داشته باشیم»؛ یا اینکه «اگر کسی به من می‌گفت چه کار کنم، الآن حتماً وضع بهتری داشتم.»

اگر در پاسخ به حرف آنها بگوییم: «ماهی را هر وقت از آب بگیری تازه است»، آه بلندی می‌کشند و می‌گویند: «هی! دیگر آن نیرو و انرژی جوانی در ما نیست.» راست هم می‌گویند. آنها فرصت‌های زیادی را از دست داده‌اند. هر حرکت ثانیه شمار ساعت، ما را از فرصت‌هایی که در اختیارمان هست، دور می‌کند.

مبادا گذر شتابان عمر را مسخره بگیرید یا به حرف بزرگ‌ترهایتان گوش نکنید و از تجربه‌های آنان، بهره نگیرید. اگر چنین کنید، پانزده یا بیست سال دیگر، به خود یا به دیگری خواهید گفت: «ای کاش کسی را داشتیم که ...»

۳۶

به پانزده یا بیست یا حتی سی سال دیگر فکر کنید. با قدرت خیال خود به آینده بروید.
چه تصوری از آیندهٔ خود دارید؟ حتماً در آن تصویر رؤیایی، به زندگی شیرین و موفق
می‌اندیشید. به شغل خوبی فکر می‌کنید که درآمدی عالی نصیب شما می‌کند. به احترام و
اعتباری که برای خود کسب کرده‌اید، می‌اندیشید.
در نوجوانی، هرگز در خیال کسی نمی‌گنجد که در آینده به انسانی بی‌عاطفه و بداخلاق تبدیل شود.
تصور همه از آینده یک زندگی آرمانی، منطقی و سرشار از عشق و عاطفه و انسانیت است.
زندگی کردن به یادگیری اصول و روش‌هایی نیاز دارد. زندگی، یک سفر است.
مدت این سفر برای عده‌ای کم و برای عده‌ای دیگر طولانی و پرفراز و نشیب است. اگر
همیشه خود را یک مسافر به حساب بیاوریم، باید ویژگی‌های یک مسافر دائمی را در خود
ایجاد کنیم و مهارت‌های لازم را برای کم کردن دشواری‌های سفر و لذت بخش کردن
آن بیاموزیم.
وقتی شما می‌خواهید به کوهستان بروید، ابزار لازم برای کوه‌نوردی را همراه خود
می‌برید. هرگاه بخواهید در مراسم مذهبی، مثل «دعای کمیل» یا «نماز جماعت»
شرکت کنید، خود را با آداب خاص و لباس مناسب که حس و حال مذهبی شما را بالا
ببرد، آراسته می‌سازید.

۴۲ سفر زندگی هم به مهارت‌هایی نیاز دارد که بدون آنها، زندگی آینده، پر مشقت خواهد بود، مهارت‌هایی نظیر:

- خودآگاهی: شناخت توانایی‌ها، نیازها، استعدادها و ضعف‌های خود
- ارتباط مؤثّر: ارتباط درست و سنجیده با دیگران
- تصمیم گیری: تدبیر مناسب در موقعیت‌های مهم زندگی

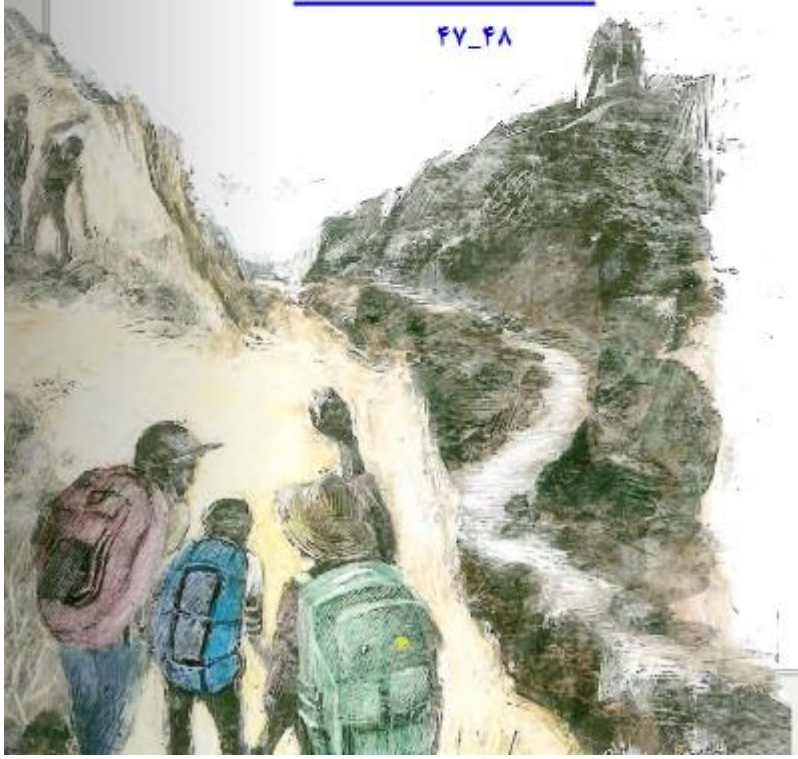

۴۹_۵۰

- چیرگی بر احساسات و هیجانات: مهار احساسات گوناگون، مانند: عشق، خشم و نفرت، ترس و حتی شادی
- تفکر خلّاق: مهارت در کشف و نوآوری، جست‌وجوی راه‌حل‌های جدید برای رویارویی با مشکلات.

۵۱ ۵۲

ما می‌توانیم با توکّل به پروردگار و تلاش بیشتر به این مهارت‌ها دست یابیم و زندگی خود را سرشار از طراوت و شادابی و شکوفایی کنیم.

خودارزیابی

۱ چرا زندگی به یک سفر تشبیه شده است؟

۲ علّت اصلی بحران‌های زندگی چیست؟

۳ برای حلّ مشکل کم‌رویی یا گستاخی، چه باید کرد؟

۴ .....

نکته‌های دستوری:

۱. منادا (ای فرزندم)
۲. منادا
۳. نهاد
٤. مسند
٥. ترکیب اضافی
٦. قید
۷. ترکیب وصفی(سرزمین سپند)
۸. ترکیب اضافی(سرزمین فر)
۹. _____
۱۰. فعل اسنادی
۱۱. مسند
۱۲. ترکیب وصفی(دشمنان تیره رای)
۱۳. ترکیب وصفی(دشمنان خیره روی)
۱٤. ترکیب وصفی
۱٥. ترکیب وصفی (نام ارجمند)
۱٦. شان : مضاف الیه
۱۷. برترین ارمغان : ترکیب اضافی
۱۸. گرامی ترین ارمغان : ترکیب اضافی
۱۹. منادا
۲۰. َم = مضاف الیه
۲۱. نهاد
۲۲. مسند
۲۳. فعل اسنادی
۲٤. مسند
۲٥. حرف اضافه
۲٦. متمم
۲۷. مفعول
۲۸. مسند
۲۹. فعل اسنادی
۳۰. نهاد (میهن)
۳۱. ترکیب وصفی
۳۲. ترکیب اضافی
۳۳. خاستگاه روشن رایان :ترکیب اضافی
۳٤. ترکیب اضافی (کانون راستی)
۳٥. ترکیب وصفی
۳٦. ترکیب وصفی
۳۷. ترکیب وصفی (پهلوانان نامدار)
۳۸. _____
۳۹. َم = مضاف الیه
٤۰. فعل است و اسنادی
٤۱. گروه مسندی
٤۲. مسند
٤۳. متمم
٤٤. منادا
٤٥. نهاد
٤٦. مسند
٤۷. مسند
٤۸. مفعول
٤۹. مگر حرف اضافه است
٥۰. متمم
٥۱. پشت ستبر: ترکیب وصفی
٥۲. ترکیب اضافی
٥۳. قید
٥٤. نهاد
٥٥. قید
٥٦. متمم
٥۷. متمم
٥۸. متمم
٥۹. مضاف الیه
٦۰. شبه جمله
٦۱. مسند
٦۲. مسند
٦۳. ای: هستی ، فعل اسنادی
٦٤. بیشه و فرهنگ : مضاف الیه
٦٥. مسند
٦٦. مفعول
٦۷. ترکیب وصفی و مفعول
٦۸. مفعول
٦۹. مضاف الیه
۷۰. مسند
۷۱. مضاف الیه
مسند

هرمیان_فروغ دانش

آرایه های ادبی:

۱. جوان و پیر : تضاد
۲. نمی داند ونمی تواند : سجع
۳. کنایه از اینکه برای انجام دادن کار درست هیچ وقت دیر نیست
٤. کنایه از اینکه کسی فکرش را هم نمی تواند بکند
٥. تشبیه
٦. تضاد
۷. اضافه تشبیهی زندگی مانند سفر است

لغات مهم:

۱. حکیم : دانشمند
۲. پند : اندرز
۳. هی: آگاه باش
٤. مبادا : برای دور نگه داشتن کسی از انجام کاری
٥. بهره : فایده
٦. نصیب: بهره
۷. اعتبار: آبرو و ارزش و قدر
۸. آرمان : آرزو . امید
۹. منطقی: آن چه از روی منطق وعقل می گویند
۱۰. سرشار : پر
۱۱. اصول: جمع اصل ، ریشه ها
۱۲. پر فرازو نشیب : پر از پستی و بلندی
۱۳. نشیب : سرازیری
۱٤. دائمی: همیشگی
۱٥. مهارت : ماهر بودن در کاری ، استاد بودن
۱٦. آداب : جمع ادب ، رسم ها و روش ها
۱۷. آراسته : مرتب
۱۸. مشقت : رنج و سختی
۱۹. نظیر: مانند
۲۰. موثر : اثر گذار
۲۱. سنجیده : حساب شده
۲۲. تدبیر : اندیشیدن
۲۳. موقعیت : فرصت مناسب برای انجام کاری
۲٤. چیرگی : مسلط بودن
۲٥. هیجانات : رفتار هایی همراه با حالت های عاطفی شدید در برابر موقعیتی غیر منتظره
۲٦. مهار: افسار
۲۷. خلاق : آفریننده
۲۸. طراوت : شادابی

مولیان_فروغ دانش